

Mahkeme kararına göre hükmolunan tazminatın temellük eden(devralan) şirket açısından hangi yılın geliri sayılacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-125[6-13 /30]-533
Tarih	30.05.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-125[6-13 /30]-533

30/05/2014

Konu : Mahkeme kararına göre hükmolunan tazminatın temellük eden(devralan) şirket açısından hangi yılın geliri sayılacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinizin bir başka şirketten alacağı bulunduğu; alacaklı olduğunuz şirketin ASKİ ye karşı açmış olduğu tazminat davası sonucunda ortaya çıkacak tutarın, alacağınıza karşılık şirketinize temlik edildiği; Ankara 4. Asliye Mahkemesince de alacaklı olduğunuz şirket lehine tazminat ödenmesine karar verildiği ve söz konusu tazminat tutarının temlik nedeniyle şirketinize devredildiği; alacaklı olduğunuz şirketin kazandığı tazminat tutarının şirketinize olan borçtan fazla olduğundan bahisle söz konusu farkın temlik tarihinde mi, ilk derece mahkemesinin karar tarihinde mi yoksa söz konusu kararın üst derece mahkemesinde kesinleşmesi sonucunda mı gelir yazılacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancın konusunu teşkil eden 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş ve ticari kazançta vergiyi doğuran olay tahakkuk esasına bağlanmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 39 uncu maddesinde ise, işletme hesabı esasına göre ticari kazancın, bir hesap dönemi içinde elde edilen hâsılat ile giderler arasındaki müspet fark olduğu; elde edilen hâsılatın, tahsil olunan paralarla tahakkuk eden alacakları, giderlerin ise tediye olunan ve borçlanılan meblağları ifade ettiği hükmüne yer verilmiştir.

Ticari kazancın tespitinde geçerli olan iki temel ilke "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar veya mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin eksiksiz tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işleminden kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Ticari kazancın elde edilmesi, tahakkuk esasına bağlanmış olduğundan; bir gelir unsurunun özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir. Dönemsellik ilkesi ise bu gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır.

Şirketiniz ile arasında düzenlenen tarihli "Alacağın Temlik Sözleşmesi" nde; temlik alanın dilediği tarihte gerekli görürse bu temlik sözleşmesini mahkeme dosyasına, Yargıtay dosyasına, icra dosyasına ibraz ederek söz konusu dosyaları bizzat takip etmek, dosyalara yatan paraları tahsil etmek konusunda tek başına yetkili kılındığı belirtilmektedir.

Alacağın temlik alacağın devredilmesi anlamına gelmekte olup, temlik işlemi ile alacak başkasına geçmektedir. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 367 nci maddesinde, temyiz kararının icrasını durdurmayacağı ifade edilmiştir.

Buna göre; söz konusu karar, kesinleşmeden icra edilebilecek yani kararın verilmesiyle tahsil edilebilecek bir karar olduğundan, kararın alacaklıya tebliğ edildiği tarih itibariyle alacaklı alacağın tahsili için harekete geçebilecek, dolayısıyla ilk derece mahkemesi karar tarihi itibariyle alacak tahakkuk edecek ve tahsil edilebilir aşamaya gelecektir. Dolayısıyla, doğmuş ve tahsil edilebilir aşamaya gelmiş alacak ilk derece mahkemesi karar tarihi itibariyle tahakkuk edeceğinden bu tutarın şirketinize olan borçtan fazla

olan kısmının söz konusu tarihin içinde bulunduğu yılın kazancı olarak dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026